

František Matoušek aka Francis de Nim Obrazy a kytka / Pictures and a Bouquet

Velká galerie / Large Gallery
 10. 4.–15. 6. 2025
 Kurátor / Curator Marcel Fišer
 Vernisáž ve středu 9. dubna v 17.00
 Ve středu 14. května v 17.00 komentovaná prohlídka a slavnostní uvedení monografie.

Tutu, 1997, umělé květiny, korálky / artificial flowers, beads, v. / h. 32 cm, Sbírka Roberta Runtáka

Katharina Gierlach, Refugium

Malá galerie / Small Gallery
 10. 4.–22. 6. 2025
 Kurátorka / Curator Kirsten Remky
 Vernisáž ve středu 9. dubna v 17.00

Český Krumlov, 2023, olej na plátně / oil on canvas, 100 x 90 cm

Emil Filla, Buchenwald, 1946 a / and 1947

Opus magnum
 10. 4.–22. 6. 2025
 Kurátor / Curator Tomáš Winter
 Vernisáž ve středu 9. dubna v 17.00
 Ve středu 28. května v 17.00 přednáška kurátora k tématu výstavy

Buchenwald, 1946, olej, plátno / oil on canvas, 80 x 130 cm, Západočeská galerie v Plzni, Photo © Západočeská galerie v Plzni

František Hodonský ve sbírkách GAVU Cheb / in the GAVU Cheb collection

Výstava z depozitáře / Exhibition from the Depository
 3. 4.–5. 10. 2025
 Kurátor / Curator Marcel Fišer
 Ve středu 2. dubna v 17.00 přednáška kurátora o autorovi spojená s vernisáží výstavy

Plouvící rostliny / Floating Plants, 1985–86, olej na plátně / oil on canvas, 90 x 120 cm, GAVU Cheb

Retrospektivní výstava Františka Matouška, spojená s vydáním stejnojmenné monografie, představuje jeho dosavadní zhruba třicetiletou výtvarnou dráhu. Akademii výtvarných umění v Praze začal studovat až poměrně pozdě, v roce 1993, už během studia se však prosadil do špičky aktuálního umění. Spolu se spolužáky z ateliéru Jiřího Davida tehdy založili skupinu Luxsus, jedno z důležitých uskupení devadesátých let. Tehdy také vytvořil své první obrazy z párané džínoviny. Tuto originální techniku neopustil dodnes a postupem času se z ní stalo jeho osobní signum, což před časem podpořil tím, že v narážce na denim začal používat umělecký pseudonym Francis de Nim. Studium akademie zakončil v roce 1999 kolekcí obrazů malovaných akrylem, v nichž se v (sebe)ironické distanci zabýval světem výtvarného provozu a svým místem v něm. Jestliže v těchto obrazech přicházel s originálními tématy, inspirovanými soudobou vizualitou, po absoloriu se překvapivě obrátil k naprosto tradičním žánrům portrétu a hlavně krajiny. Vrátil se také k džínovině, nově v kombinaci s malbou. V roce 2001 poprvé navštívil New York, a poté tam jezdil téměř každý rok na delší pobyty. O něco později si objevil ještě jedno místo, které v jeho tvorbě sehrálo podobně určující roli – pláž Benirrás na ostrově Ibiza. Dalšími význačnými námětovými okruhy pro něj jsou hudba nebo rodina, jimž jsou věnovány závěrečné sály výstavy.

František Matoušek's retrospective exhibition is entitled Pictures and a Bouquet and is accompanied by a monograph of the same name, a presentation of his 30-year artistic career. His studies at the Academy of fine arts in Prague began relatively late, in 1993, but he swiftly established himself at the top of the contemporary art scene. He and his fellow-classmates in Jiří David's studio founded Luxsus, one of the most substantial groups of the 1990s. It was also at this time that he made his initial images from ripped denim. He has not abandoned this original technique to this day, and indeed over time it has become his personal signature, further emphasised some time ago by his adoption of the artistic pseudonym Francis de Nim. In 1999 Matoušek completed the Academy with a collection of paintings in acrylic, in which he dealt with the world of art and his place in it, again with a (self-)ironic distance. If in these paintings he came up with original themes inspired by contemporary visuality, after graduating he surprisingly turned to the thoroughly traditional genres of portraiture, and principally landscapes. He also went back to using denim, now in combination with painting. New York, which he visited for the first time in 2001, was crucial for him, and he proceeded to go for extended stays there nearly every year. A while later he discovered another place that played a similarly noteworthy role in his work — Cala Benirrás, a beach on the island of Ibiza. Another favourite topics of his are music and his family, which are the subject of the final rooms of the exhibition.

Katharina Gierlach (1983) je další autorkou spojenou s bavorským příhraničím, kterou představujeme v GAVU Cheb. Gierlach vystudovala malbu a výtvarnou výchovu na Akademii výtvarných umění v Norimberku u profesorů Ralpa Flecka a Ottmara Hörla. V současné době žije a pracuje v Kolině nad Rýnem a ve Winklarnu v Horní Falci v okrese Schwandorf. S českým prostředím ji pojí řada vazeb. Zúčastnila se například malířského symposia Šumava/Böhmerwald na Kvilďě (2015) nebo rezidenčního pobytu v Egon Schiele Art Centru v Českém Krumlově (2015). A také několika skupinových výstav, včetně Na kopané v roce 2022 v GAVU Cheb, kde představila výběr z cyklu svých fotbalových stadionů, malovaných jejím charakteristickým pastózním rukopisem. Gierlach zpravidla pracuje v rozsáhlejších sériích. V té, kterou nyní prezentuje v Chebu, se obrátila ke svému dalšímu oblíbenému tématu – přírodě. Ta se zde ovšem neobjevuje ve své nespoutané formě, přestože leknínny, její ústřední téma, se vyskytují i ve volné přírodě. Pro své obrazy nachází inspiraci v parcích, přírodních rezervacích a soukromých nebo botanických zahradách. Je to tedy příroda v jejím kultivovaném a dekorativním rozměru, což koresponduje i s estetikou jejích obrazů. Ostatně stejné téma je v historii umění nedílně spjata především s Claudem Monetem a s jeho zahradou v Giverny, ona sama si ho však objevila při své studijní cestě do USA v roce 2016. Jak název výstavy naznačuje, leknínová jezírka, vyzařující krásu a klid, jsou místy, jež lidem mohou poskytnout útočiště, refugium, před úzkostmi vnějšího světa a katastrofami, které na nás stále silněji doléhají z médií. Tyto kvality působivě tlumočí i Katharina Gierlach, a proto mají její obrazy právě dnes svou specifickou aktuálnost.

At GAVU Cheb we are presenting the work of Katharina Gierlach (b.1983), another artist associated with the Bavarian border region. She studied painting and art education at the Academy of Fine Arts in Nuremberg under professors Ralph Fleck and Ottmar Hörl. Gierlach currently lives and works in Cologne and Winklarn, in the Schwandorf district of Upper Palatinate. Gierlach usually works in larger series. In the one she is presenting in Cheb, she has turned to her other favourite subject - nature. However, this subject matter does not appear here in an unbridled form, although water lilies, her central theme, also occur in the wild. She finds inspiration for her paintings in parks, nature reserves, and private or botanical gardens. It is thus nature in its cultivated and decorative dimension that corresponds to the aesthetics of her paintings. After all, the same theme is inextricably interwoven in art history, notably with Claude Monet and his garden at Giverny, but Gierlach discovered it herself during a study trip to the USA in 2016. As the title of the exhibition suggests, water lily ponds, which radiate beauty and tranquillity, are places that can provide people with a refuge, a refugium from the anxieties of the outside world and the disasters that are increasingly thrust upon us through the media. It is precisely these qualities that Katharina Gierlach interprets in an impressive way, and the reason why her paintings have particular relevance today.

Osmdesáté výročí konce druhé světové války si připomínáme dvěma obrazy se stejným názvem Buchenwald, které namaloval klasik českého moderního umění Emil Filla (1882–1953) v letech 1946–1947. Vracel se jimi do doby, kterou prožil ve stejnojmenném koncentračním táboře. Gestapo jej zatkl už v den vypuknutí války, 1. září 1939, jeho internace skončila osvobozením Buchenwaldu americkou armádou 11. dubna 1945. Na prvním obraze Filla zobrazil člověka jako bytost, ztrácející lidskou důstojnost a kladenou na roveň zvířete – psa, s nímž se přetahuje o ohlodanou kost. Druhé dílo vychází z tradičního motivu piety – oplakávání mrtvého Krista v klíně Panny Marie. Filla vystupňoval dramaticčnost výjevu použitím široké škály barev, expresivní deformací postav a působivou stylizací obětí nacistického běsnění – mrtvého syna, který se v klíně své matky proměňuje v kostlivce.

The eightieth anniversary of the end of the Second World War is commemorated by two paintings with the same title Buchenwald, painted by the classic of Czech modern art Emil Filla (1882–1953) in 1946–1947. They reflect on the time he lived in a concentration camp of the same name. The Gestapo arrested him on the day the war broke out, 1 September 1939, and his internment ended with the liberation of Buchenwald by the American army on 11 April 1945. In the first painting, Filla depicts a man in the throes of losing his human dignity, effectively on a par with the animals — in particular, a dog from whose mouth he is tugging a gnawed bone. The second work is based on the traditional motif of piety — the mourning of the dead Christ in the lap of the Virgin Mary. Impressively, Filla has heightened the drama of the scene, not only by using a wide range of colours but also by expressively deforming the figures and stylising the victim of the Nazi rampage — the dead son who turns into a skeleton in his mother's lap.

Malíř, grafik, ale i příležitostný sochař František Hodonský se narodil 19. února 1945. Jeho osmdesátiny si GAVU Cheb připomíná malou výstavou, představující kolekcí jeho prací ve svých sbírkách. Ta pokrývá různá období jeho tvorby, když první z nich pochází ještě z doby před akademií. A také zahrnuje hned několik disciplín, kterým se věnuje, tedy obrazy, přípravné kresby a jednu grafickou matici, které autor vystavuje jako autonomní díla. Do vystaveného souboru jsme zařadili i obraz Milana Kunce z doby jejich společných studií na akademii, kdy si navzájem vyměnili své práce, a František Hodonský ho daroval naší galerii. František Hodonský se narodil v rodině krajináře Františka Hodonského st. (1925–1999), u něhož se naučil základem malby. Dětství strávil v Podyjí, kde si vytvořil trvalý vztah k lužním lesům a krajinně říčních niv. V letech 1963–1969 studoval na AVU Praha (prof. František Jiroudek). Před rokem 1989 pracoval v různých profesích, např. jako propagační výtvarník nebo restaurátor. V roce 1990 byl jmenován vedoucím krajinářského ateliéru na AVU Praha, kde působil až do roku 1997 a získal titul profesora.

František Hodonský, painter, graphic artist and occasional sculptor, was born on 19 February 1945. GAVU Cheb commemorates his 80th birthday with a small exhibition presenting numerous of his works from the museum collection. These cover different periods, the first of which dates back to the time before he attended the Academy. The exhibited pieces also represent the various disciplines he dedicated himself to, i.e. paintings, preparatory drawings, and one graphic matrix, which Hodonský displays as autonomous works. Also shown in the exhibition is a painting by Milan Kunc from the time of their joint studies at the Academy, when they exchanged works; it was donated to GAVU by Hodonský. The artist spent his childhood in South Moravia by the river Dyje, where he developed a lasting relationship with the floodplain forests and floodplain landscapes along the river. Before 1989 he worked in various professions, for instance as a promotional artist and a restorer. In 1990, Hodonský was appointed head of the Landscape studio at the Academy of Fine Arts in Prague, where he worked until 1997, earning the title of professor.

Magdalena Rutová. Já, chobotnice / I, octopus

Museum Café
24. 2.–7. 9. 2025

Kurátorka / Curator Veronika Lochmanová

Proměny rudého panteonu. Pomníky osobností komunistického režimu v průběhu času / Transformations of the Red Pantheon. Monuments to figures of the communist regime over time

Retromuseum – První patro / First floor
20. 3.–7. 9. 2025

Kurátor / Curator Jan Šindelář

Ve středu 16. dubna v 17.00 komentovaná prohlídka s kurátorem výstavy

Jan Lauda, Pomník V. I. Lenina ve Františkových Lázních, slavnostně odhalen v roce 1952 / Monument to V. I. Lenin in Františkovy Lázně, unveiled in 1952

Grafik Josef Flejšar / Graphic designer Josef Flejšar

Retromuseum – Mezipatro / Mezzanine
17. 4.–14. 9. 2025

Kurátor / Curator Pavel Rajčan

Vernisáž 16. dubna, 17.00

Výstava je uspořádána ve spolupráci se sbírkou Terryho ponožky

Plakát k autorově výstavě Plakát / Poster for the author's exhibition Plakát (Poster), Muzeum Cheb, 1982, Terryho ponožky, Praha / Prague

Magdalena Rutová (*1988) absolvovala ateliér ilustrace a grafiky na pražské UMPRUM (2016) u Juraje Horvátha a Michaely Kukovičové. Pracuje v technice linorytu a vedle toho se zabývá i psaním a ilustrováním knih, především pro děti. Její kniha Já, chobotnice (Baobab, 2022) získala v roce 2023 cenu Zlatá stuha a zvláštní uznání na mezinárodním veletrhu dětské knihy v Boloni. Z výročních cen Czech Grand Design si autorka odnesla ocenění Ilustrátor/ka roku. Kniha Já, chobotnice s humorem a lehkostí nastavuje zrcadlo naší spotřební společnosti. Vyprávěčka – odvážná, vtipná a inteligentní chobotnice – opouští moře, neboť ji fascinují předměty, které se hromadí v hlubinách oceánu, a ona touží poznat záhady lidského konání. S nadhledem sleduje lidský svět a odhaluje, že lidé jsou úžasný a současně velmi podivný živočišný druh, jenž dokáže jak tvořit a dělat zázraky, tak ničit své okolí i sebe sama.

Magdalena Rutová (b.1988) graduated from the Illustration and Graphics studio at UMPRUM in Prague (2016) under Juraj Horváth and Michaela Kukovičová. She works in linocut and also writes and illustrates books, especially for children. I, Octopus (Baobab, 2022) won the Golden Ribbon Award and received special mention at the International Children's Book Fair in Bologna in 2023. The same year she was awarded Illustrator of the Year at the annual Czech Grand Design Awards. With humour and lightness, I, Octopus holds up a mirror to our consumer society. The narrator – a courageous, witty, intelligent octopus – leaves the sea because she is fascinated by the objects that accumulate in the depths, longing to learn about the mysteries of human activity. She observes the human world with insight and discovers that humans are a wonderful, and at the same time very strange species, capable of creating and performing miracles as well as destroying their surroundings and themselves.

Umělecké zpodobňování Lenina, Stalina či Gottwalda tvořilo neodmyslitelnou součást propagandy minulého režimu. Lukrativní ideologické zakázky se pak pro řadu umělců staly vítaným zdrojem příjmů i kariéřním výtahem od přízně mocných a veřejný prostor v poválečném Československu byl doslova okupován nejrůznějšími figurálními pomníky „největších synů dělnické třídy“. Zdánlivě sterilní masová produkce podobizen komunistických pohlavců však při bližším zkoumání vykazuje zajímavé zákruty, které byly často odvislé přímo od toho, co sedělo v Kremlu. Výstava zachycuje „život“ prorožimních pomníků od vzniku přes slavnosti jejich odhalování až po jejich odstraňování z veřejného prostoru po roce 1989 a živení po skladištích a depozitářích v letech následujících. Mají nám tato díla dnes ještě vůbec co říct? Jde o umělecky bezcenné harampádí, či významný doklad doby svého vzniku? Jak s nimi optimálně naložit, aby zůstaly mementem totalitních časů?

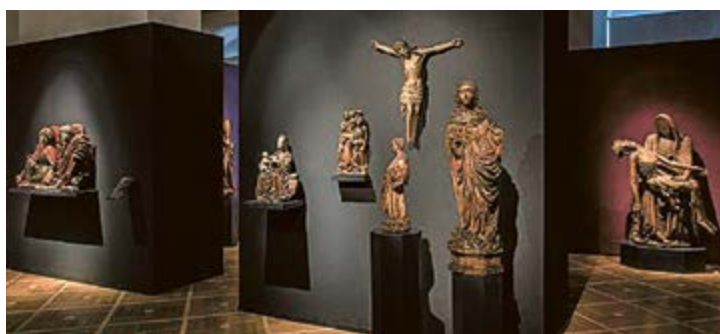
Artistic depictions of Lenin, Stalin, and Gottwald were an essential part of the propaganda from the past regime. Lucrative ideological commissions became a welcome source of income for many artists and a career lift into the good graces of the powerful. The public space in post-war Czechoslovakia was (literally) occupied by various figurative monuments to “the greatest sons of the working class”. On closer examination, though, the seemingly sterile mass production of effigies of communist leaders reveals interesting twists and turns that were often directly dependent on who was sitting in the Kremlin. The exhibition chronicles the ‘life’ of pro-regime monuments, from their creation to the unveiling ceremonies to their removal from public space after 1989, and finally, to their languishing in warehouses and depositories in the years that followed. Do these works still have anything to say to us today? Are they artistically worthless junk or an important document of the period in which they were created? How to deal with them optimally so that they remain a memento of totalitarian times?

Výstava Josefa Flejšara (1922–2010) připravená spolu s největší českou sbírkou plakátů Terryho ponožky, která se stará o umělcovu pozůstalost, představuje malý výběr z díla tohoto předního tvůrce československého grafického designu, soustředěný na jeho tvorbu pro karlovarský region. V osmdesátých letech totiž pravidelně spolupracoval se zdejšími muzei – karlovarským, ašským a zejména chebským. To mu také uspořádalo v roce 1982 samostatnou výstavu plakátové tvorby.

Flejšarův autorský rukopis, založený na originální kaligrafii a kresebné lince štětcem, lze bezpečně rozeznat. Jeho záběr byl široký a vedle plakátů se věnoval i dalším oblastem užité grafiky (knižní grafika, vizuální styl), ilustraci, výstavnictví a monumentální tvorbě (např. návrhy goblenů a dekorativních panů). Studoval na UMPRUM, nejdříve u Jaroslava Bendy (1941–1943), po osvobození u Antonína Strnadela (1945–1947). Po absolutoriu nastoupil v reklamním ateliéru Schlosser, později spolupracoval se skupinou propagačních grafiků v družstvu výtvarných umělců Tvar, která se v padesátých letech spojila s reklamní skupinou Josefa Burjanka a Remo (Reklama a móda) do družstva Propagační tvorba. Patřil k zakladatelům Skupiny průmyslových výtvarníků Umělecké besedy nazývané také Bilance podle stejnojmenných výstav, které pořádali v letech 1958–1968. Flejšar se účastnil výtvarného řešení československých expozic na světových výstavách v Bruselu (1958) a v Montrealu (1967) a na Mezinárodním veletrhu v Düsseldorfu (1975). Spolupracoval také s podnikem zahraničního obchodu Jablonex při návrzích výstav v Montrealu (1969) a v Leningradě (1970).

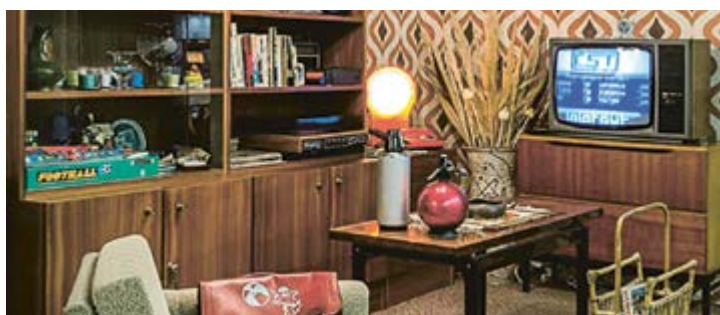
The Josef Flejšar (1922-2010) exhibition, prepared together with the keeper of the largest Czech collection of posters, Terry's Socks (which takes care of the artist's estate), contains a small selection of works by this leading creator of Czechoslovak graphic design, focusing on his projects for the Karlovy Vary region. In the 1980s, Flejšar regularly collaborated with local museums – in Karlovy Vary, Aš, and especially Cheb. Indeed, Museum Cheb organised a solo show of his posters in 1982. Flejšar's authorial handwriting, based on original calligraphy and brush-line drawing, can be easily recognised. His scope was broad; in addition to posters, Flejšar also worked in other areas of applied graphics (books, visual styling), as well as on illustrations, exhibition design, and monumental creations.

Stálé expozice / Permanent exhibitions

Gotika / Gothic

GAVU – 2. patro / 2nd floor

Životní styl a design v ČSSR / Lifestyle and design in the Czechoslovak Socialist Republic

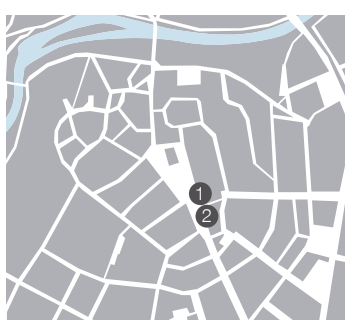
Retromuseum – přízemí / Ground floor

Galerie výtvarného umění v Chebu / Gallery of Fine Arts in Cheb 1

příspěvková organizace Karlovarského kraje
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16, 350 02 Cheb
T: +420 354 422 450, info@gavu.cz, www.gavu.cz

Retromuseum 2

pobočka Galerie výtvarného umění v Chebu
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 17, 350 02 Cheb
www.retromuseum.cz

Otevřeno / Opening hours: úterý–neděle 10.00–17.00 / Tuesday–Sunday 10 a.m.–5 p.m.

Vstupné / Admission: 100 Kč / CZK – dospělí / adults; 70 Kč / CZK – senioři od 60 let, studenti SŠ a VŠ od 16 let / seniors from 60 years, secondary, high school and university students from 16 years; 20 Kč / CZK – žáci ZŠ, studenti SŠ při kolektivní návštěvě od 15 let / primary school pupils, secondary school students during a group visit from 15 years; zdarma / free – děti do 6 let, ZTP, ICOM, RG, UHS / children up to 6 years, persons with severe health disabilities, ICOM.

Vstupné zahrnuje návštěvu všech stálých expozic a výstav jak v Galerii výtvarného umění, tak i v Retromuseu. / Admission covers a visit to all permanent exhibitions and exhibitions in the Fine Arts Gallery and the Retromuseum.

Přednášky: 70 Kč, pro členy galerijního klubu zdarma.

Moderní umění / Modern Art

GAVU – 1. patro / 1st floor

Současné umění / Contemporary Art

GAVU – suterén / Basement

Středy v GAVU

Akce se konají vždy ve středu v 17.00.

2. dubna	František Hodonský	přednáška a vernisáž
9. dubna	František Matoušek, Katharina Gierlach, Emil Filla	vernisáž
16. dubna	Josef Flejšar, Proměny rudého panteonu	vernisáž
		komentovaná prohlídka
23. dubna	J. Mergl, Ladislav Sutnar, z cyklu Design, designer VIII	přednáška
30. dubna	D. Verner, Architektura nádraží	přednáška
7. května	J. Jančárková, Byzantské umění	přednáška
14. května	František Matoušek	komentovaná prohlídka
21. května	J. Mergl, Jacques-Émile Ruhlmann, z cyklu Design, designer IX	přednáška
28. května	T. Winter, Emil Filla	přednáška
4. června	J. Týpelt, Adolf Wölfli, z cyklu Neznámé vesmíry art brut	přednáška
11. června	J. Mergl, Raymond Loewy, z cyklu Design, designer X	přednáška
18. června	J. Jančárková, Byzantské umění	přednáška
25. června	František Tichý, Karolína Šulcová, Vilém Amort	vernisáž

Výstavní program GAVU Cheb je podpořen z grantového programu MK ČR.
Titulní strana / title page: František Matoušek, Benirráš, 2021, páraná rířovina / ripped denim, 80 x 120 cm, soukromá sbírka / private collection